

12. KLIMAREGNSKAB - HVAD ER DET?

Klimaregnskab handler om at måle jeres CO₂ aftryk. For at kunne nedbringe det kræver det imidlertid, at I kender status quo. Og her kan klimaregnskabet hjælpe med at belyse spørgsmål som: "hvor stor er vores CO₂ udledning?", "hvor i vores værdikæde findes de største kilder til udledning?", "hvor er de lavest hængende frugter for reduktion?" og "hvordan kan vi arbejde mod en reduktion af vores udledninger på den længere bane?".

Vigtige klimabegreber du bør kende

Hvad er CO₂?

CO₂ kaldes også kuldioxid eller carbondioxid, og det spiller en helt central rolle i den globale opvarmning eftersom gasarten bevirker, at atmosfæren "holder på varmen" ved at blokere Jordens varmeudstråling. I stedet bliver en del af varmen sendt tilbage til jordoverfladen igen, og det er heri drivhuseffekten består. Ved høje koncentrationer af CO₂ i atmosfæren stiger temperaturen mere end godt er, og resultatet er global opvarmning. Det er dog ikke kun CO₂, der bidrager til den globale opvarmning, men også andre drivhusgasser som fx metan, lattergas og freon. Men de forskellige gasser påvirker ikke atmosfæren lige meget. Derfor måler man gassernes bidrag i såkaldte CO₂-ækvivalenter (CO₂e).

Fx har metan en påvirkning der er 23 gange så stor som CO₂, mens lattergas er 298 gange kraftigere end CO₂. Derfor kan man ikke bare lægge tallene fra de forskellige typer udledning sammen, når man udregner klimaaftrykket. For at kunne sammenligne klimaaftryk omregner man alle klimagasser til, hvad effekten ville svare til i CO₂-ækvivalenter.

Klimaneutralitet

Du har måske hørt, at Danmark skal være klimaneutral, eller CO₂-neutral som det også kaldes, i 2050. På lignende vis har en række virksomheder og kommuner sat mål for, hvornår de skal være klimaneutrale. Århus og Odense kommune vil fx være klimaneutrale i 2030, mens København har måtte droppe deres mål om at blive klimaneutrale i 2025. Men hvad betyder det?

At være CO₂- eller klimaneutral betyder, at man ikke udleder flere drivhusgasser end man optager.

De fleste virksomheder vil kunne opnå klimaneutralitet, men det kræver en vedholdende og dedikeret indsats og økonomiske investeringer. Det kræver, at I først og fremmest gør alt, hvad I kan, for at reducere jeres CO₂ udledninger. Det kan fx være ved at energioptimere jeres restaurant, ved at reducere madspild, ved produktion af vedvarende energi som fx solceller, ved at stille krav til jeres leverandører om grønnere transport og cirkulære emballagesystemer og ved at servere flere planterige og færre animalske retter (se de øvrige kapitler i inspirationskataloget).

Men næsten ligegyldigt hvor meget I formår at reducere jeres CO₂-udledning, vil der stadig være noget tilbage, for på et tidspunkt kan I ikke reducere og optimere yderligere. Her kommer klimakompensering ind i billedet.

Klimakompensering

Gennem klimakompensering kan I som virksomhed støtte projekter, der fanger og lagrer CO₂. Det kan fx ske gennem skovplantning, biokul eller direkte luftfangst. Ved at støtte projekter, der fjerner drivhusgasser, kan I kompensere for den CO₂, jeres virksomhed fortsat udleder.

I den forbindelse er det væsentligt at skelne mellem projekter, der undgår en udledning af CO₂ - såkaldte "carbon avoidance" projekter - og projekter, der faktisk fjerner CO₂ fra atmosfæren - såkaldte "carbon removal" projekter. Carbon avoidance projekter har fået en del kritik for ikke at bidrage tilstrækkeligt til reduktion af drivhusgasser i atmosfæren. Derimod så fjerner carbon removal projekter rent faktisk CO₂ fra atmosfæren, og derfor er disse projekter bedre, men også ofte noget dyrere per ton CO₂, der skal kompenseres for. Ved brug af klimakompensering er det derfor vigtigt at I sikrer jer, at de projekter I kompenserer igennem, er valide og af tilstrækkelig høj kvalitet.

Greenhouse Gas Protokollen

GHG-Protokollen er den førende internationale standard for udregning af klimaaftryk. De fleste virksomheder, der arbejder strategisk med klimaområdet, anvender GHG-Protokollen til at udregne og opstille klimaregnskabet. Det er en frivillig internationalt anerkendt metode som benyttes af 92% af Fortune 500 selskaberne til at indsamle, analysere og formidle deres klimadata såvel internt som eksternt. Det er også en standard EU CSRD rapporteringsdirektiv anbefaler når man skal lave sin ESGrapport.

Protokollen giver virksomheder en ensartet måde at udregne deres klimaaftryk og giver virksomhederne indblik i, hvilke aktiviteter, der driver klimaaftrykket. Endelig bliver det ved brug af GHGP muligt at opsætte konkrete reduktionsmål. Opgørelsen kan gøres mere eller mindre detaljeret alt afhængig af jeres ambitioner og formålet med udregningerne.

I GHG protokollen opgøres virksomhedens CO2 emissioner i Scope 1, 2 og 3 (se nedenstående forklaring).

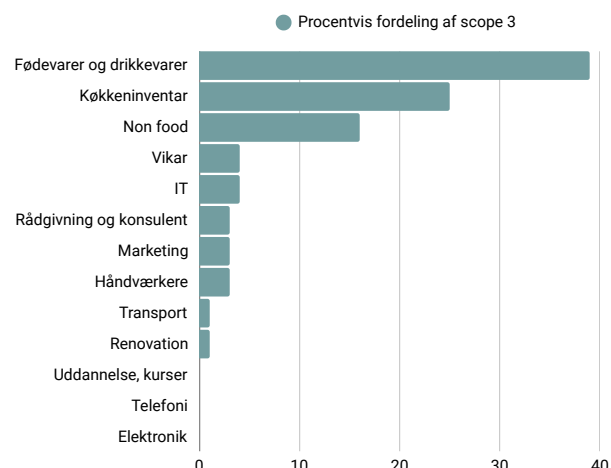
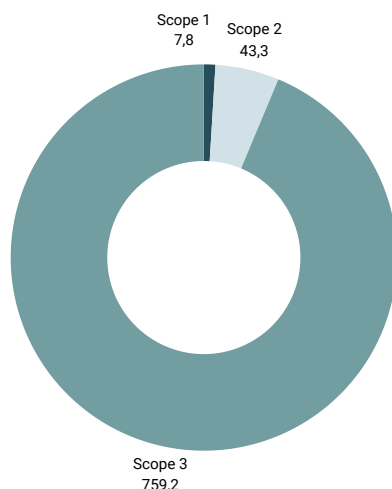
Scope 1, 2 og 3

Det følger af GHG-Protokollen, at klimaregnskabet skal omfatte emissioner forbundet med tre forskellige områder – såkaldte Scopes.

- Scope 1: emissioner som den enkelte virksomhed selv udleder fra virksomhedens egne lokaliteter og maskiner (fx gennem afbrænding af benzin, diesel eller naturgas).
- Scope 2: emissioner forbundet med produktion af den energi, virksomheden køber (fx el og fjernvarme).
- Scope 3: emissioner forbundet med den værdikæde, som virksomheden indgår i (fx i kraft af virksomhedens indkøb)

Virksomheder, der følger GHG protokollen, skal rapportere på alle deres emissioner fra Scope 1 og 2, mens de for Scope 3 kan vælge kun at rapportere på udvalgte væsentlige emissioner. For restauranter vil det fx være emissioner forbundet med indkøbte varer samt affald i form af madspild og emballage. Typisk vil det i vores branche være i Scope 3 de største kilder til udledninger findes, da det er her hele værdikæden kommer ind. Samtidig er det også Scope 3, der er vanskeligst at måle på.

Total CO2-aftryk i ton CO2-ækvivalenter

SBTi – Science-Based Target initiative

Science-Based Targets initiative er en eksternt valideret standard, som virksomheder kan sætte klimamål efter. Det er den mest troværdige og globalt anerkendte standard, der findes i dag. Initiativet er et partnerskab mellem FN's Global Compact, World Resources Institute (WRI), Verdensnaturfonden (WWF) samt den internationale nonprofit organisation CDP (en internationale nonprofit organisation, som hvert år gennemgår tilmeldte virksomheders klimaarbejde og uddeler en score).

Virksomheder, der tilslutter sig science based targets-initiativerne, forpligter sig til at leve op til mål, der som navnet indikerer, baserer sig på videnskaben. I praksis betyder det, at SBTi vurderer de tilmeldte virksomheders mål for reduktion af drivhusgasser ift. hvad videnskaben vurderer nødvendigt for at nå målene i Parisaftalen.

SBTi oplever stor vækst både globalt og i Danmark. Danmark ligger således nr. 2 på listen over andelen af virksomheder, der har tilsluttet sig SBTi (Schweiz ligger nr.1), og langt størstedelen af de danske C25 virksomheder har nu tilsluttet sig.

[Her](#) kan du læse mere om Science Based Target initiative og se hvordan du tilslutter dig.

Sådan kommer du i gang med klimaregnskab

Tjek [Erhvervsstyrelsens værktøj Klimakompasset](#). Med Klimakompasset kan du få et overblik over din virksomheds udledning af drivhusgasser og få idéer til, hvordan du målrettet kan nedbringe din virksomheds klimaaftryk. Du kan således se jeres klimaaftryk opgjort i CO₂-ækvivalenter, og hvordan din virksomheds klimaaftryk fordeler sig i scope 1, 2 og 3. Samtidig kan du bruge værktøjet til at få en indikation af, hvor meget din virksomhed kan reducere sit klimaaftryk ved at mindske brugen af transport og energi eller ved indkøb af genanvendte materialer frem for nye m.m.

Værktøjet er gratis at bruge og fungerer ved, at du logger ind med din medarbejdersignatur eller private NemID, downloader klimakompassets vejledning, og så er du klar til at starte din beregning. Undervejs kan du bruge infoboksene eller tjekke deres FAQ, og efterfølgende kan du se resultaterne delt op efter hovedkategorier eller de tre scopes. Bemærk dog at værktøjet kun er vejledende, og ikke kan bruges som regnskabsprogram eller til certificering af din virksomheds udledning af drivhusgasser.

Download publikationen "[Nem guide til klimaregnskabet](#)", der er udviklet af UN Global Compact Network Denmark, EY og Dansk Erhverv. Den tager jer på pædagogisk vis gennem formål og introduktion til klimaregnskaber og beskriver en trin-for-trin guide til at komme i gang via følgende steps:

1. Fastlæg din virksomheds organisatoriske afgrænsninger og beregningsprincip.
2. Udvælg hvilke aktiviteter, der skal indgå i klimaregnskabet's Scope 3.
3. Indsaml relevant forbrugs- og aktivitetsdata.
4. Udvælg relevante emissionsfaktorer.
5. Beregn klimaaftryk.
6. Opgør et samlet klimaregnskab og rapporter herom.